

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ВАЗИРЛИГИ
ГУЛИСТОН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
ТАБИЙ ФАНЛАР ФАКУЛТЕТИ

“Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш технологияси”
кафедраси

5 410500 - Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки
ишлаш технологияси таълим йўналиши 31-12 гуруҳ толиби

Гулбоев Дилишоднинг

“ФЕРМЕР ХЎЖАЛИКЛАРИ УЧУН КИЧИК МАЙДОНЛАРДАГИ
ЎСИМЛИКЛАРНИ ЎРИШ АППАРАТИНИ
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ”

мавзусидаги битирув малакавий ишига

ТАҚДИМОТ

Илмий раҳбар:
ҚХМҚИТ кафедраси
профессори, т.ф.д.

К.К.Нуриев

Тадқиқотнинг мақсади ва вазифалари

Тадқиқотнинг мақсади:

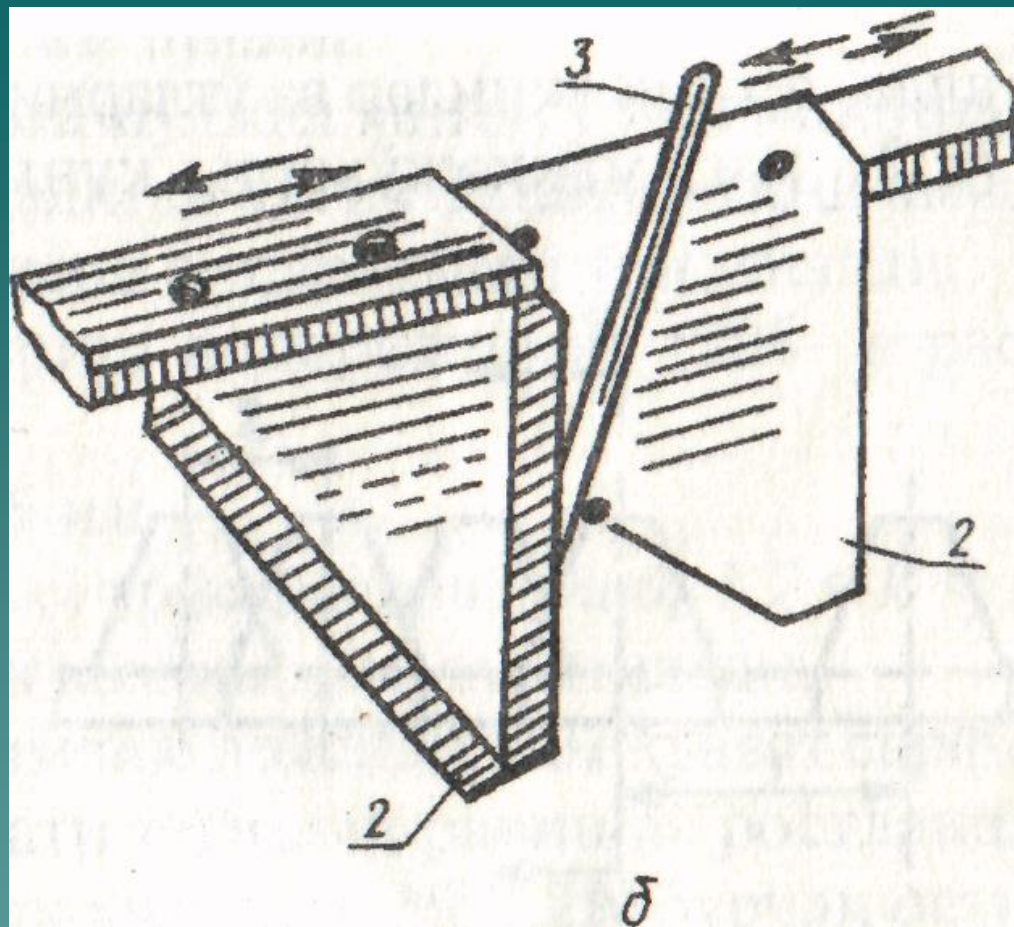
Адабиётлар тахлили ва кафедранинг кўп йиллар давомида ўсимликларни ўриш машиналарини тадқиқ қилиш тажрибалари натижаларини ҳисобга олиб ҳамда, айниқса кичик фермер хўжаликлари учун дала шароитларида ишлаш имконияти бўлган мобил ўриш аппаратини ишлаб чиқиш долзарб масала ҳисобланади ва битирув малакавий ишнинг мақсади ушбу ишга қаратилган.

Тадқиқотнинг вазифалари:

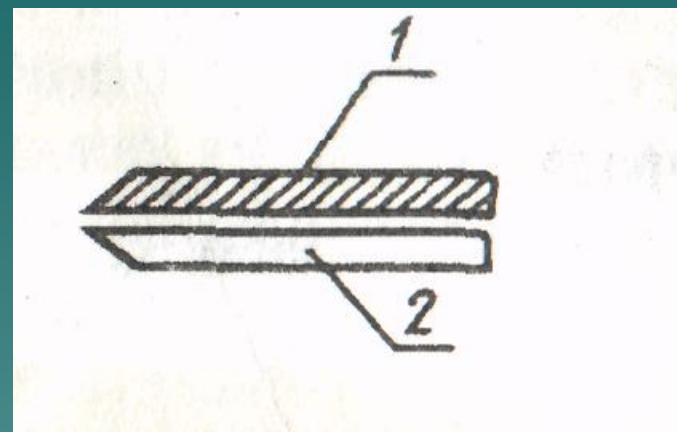
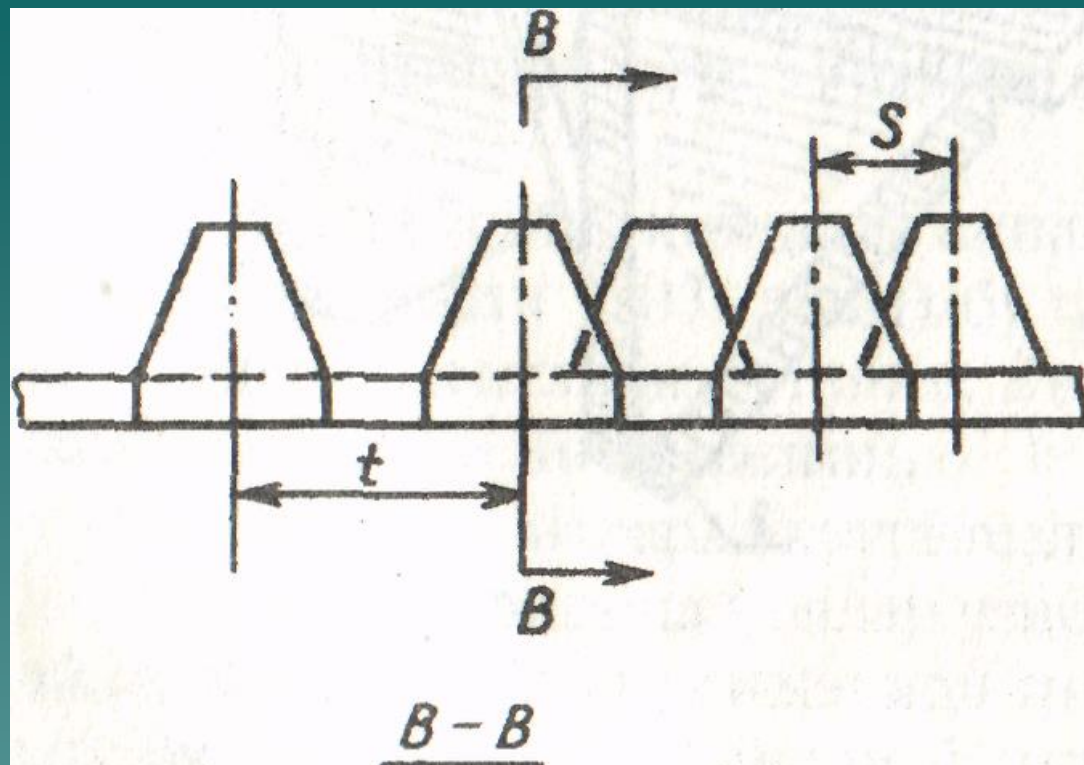
- ◆ Ўсимликларни ўриш механизмларини тахлил қилиш;
- ◆ Ўт ўргичлар классификацияси;
- ◆ Сегментли-бармоқли ўриш аппарати турларини ўрганиш;
- ◆ Ўриш аппаратини созлаш;
- ◆ Ўриш аппарати кесувчи жуфтларининг ишлашини асослаш;
- ◆ Ўсимликларни ўриш аппаратларининг конструктив ечимлари;
- ◆ Ўсимликларни ўриш аппаратларини такомиллаштириш динамикасини ўрганиш;
- ◆ Ўт ўриш аппаратини танлаш ва иш режимини ҳисоблаш;
- ◆ Икки пичоқли ўриш аппаратининг иқтисодий самарадорлигини ҳисоблаш;
- ◆ Хулоса ва таклифлар бериш

Ишнинг илмий аҳамияти. Ўт ўриш аппаратларини тахлил қилиш уни ишлаб чиқариш технологиясини асослаш.

Ишнинг амалий аҳамияти. Ўт ўргичлар, уларда қўлланиладиган қирқиш аппаратлари адабиётлар, илмий хисоботлардан тахлил қилиниб мавзу асосланилган, кичик майдонлар, боғзорлар, сой бўйлари, ариқ бўйларига ўхшаш қийин майдонларни ўра оладиган қирқиш аппарати схемаси ишлаб чиқилган.

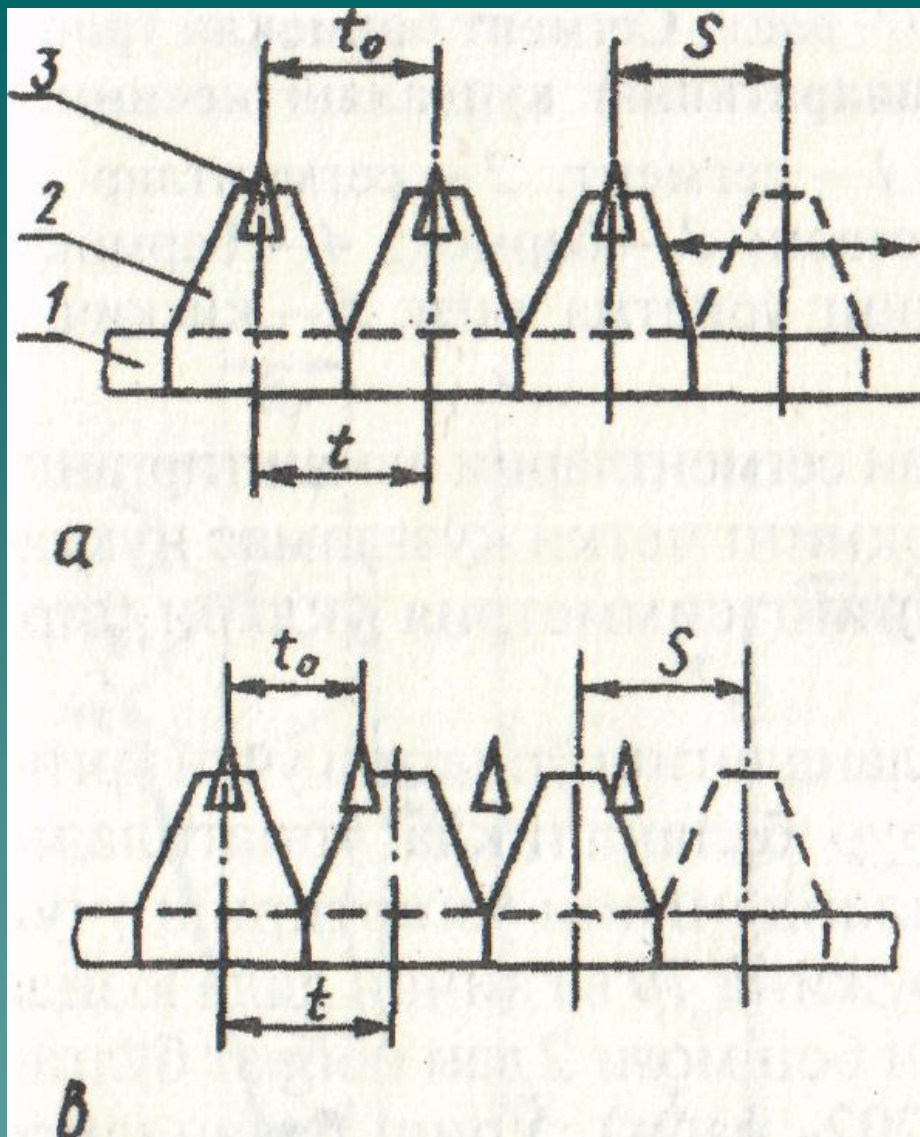

Тиракли ўриш аппаратлари:
a — сегмент-бармоқли; *б* — икки сегментли; 1 — бармоқ;
 2 — сегмент; 3 — поя.

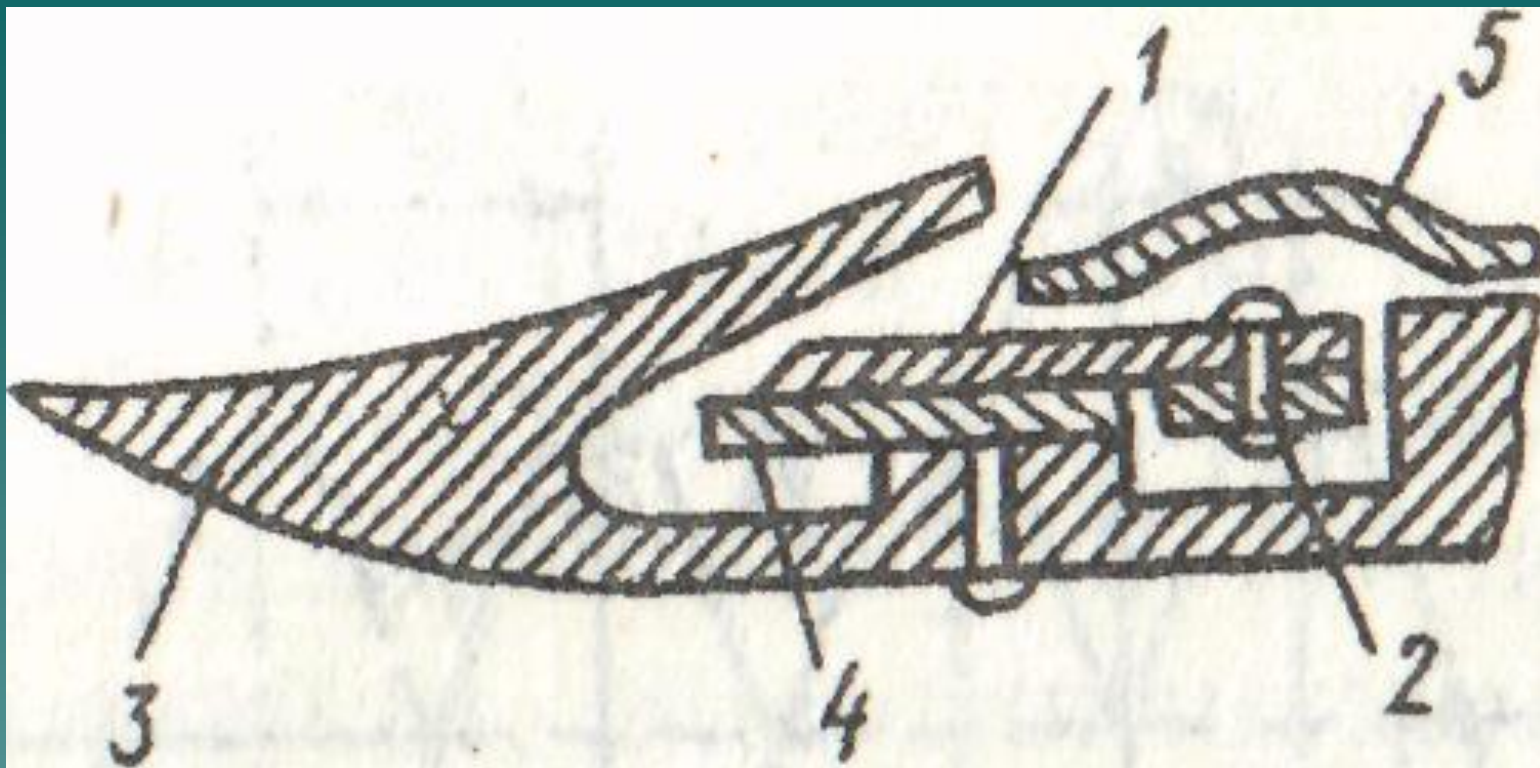
Икки сегментли ўриш аппарати:

1 — устки сегмент; 2 — пастки сегмент; t — устки сегментлар орасидаги масофа; S — сегментнинг қатнаш йўли

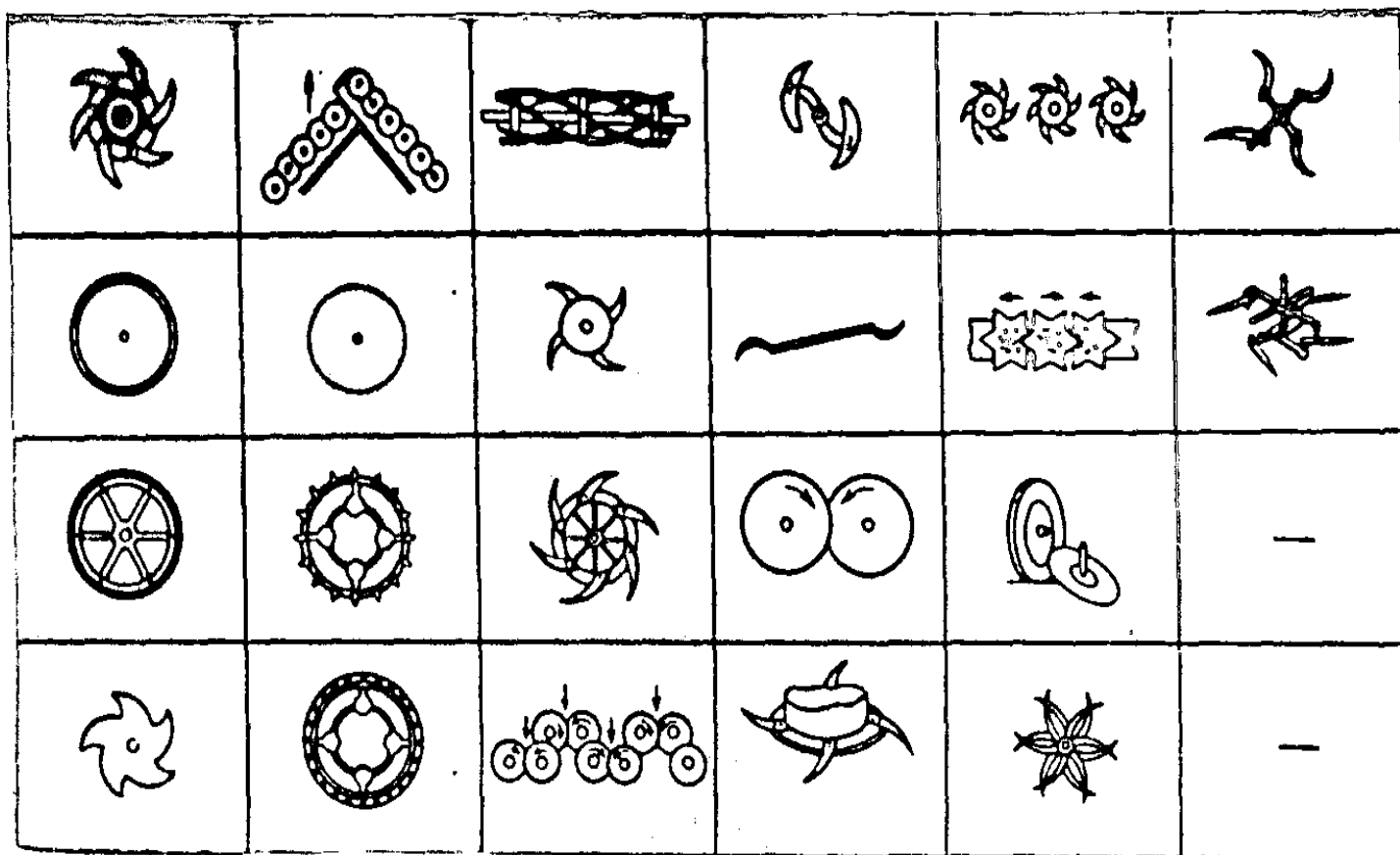

Сегмент-бармоқли ўриш аппаратлари:

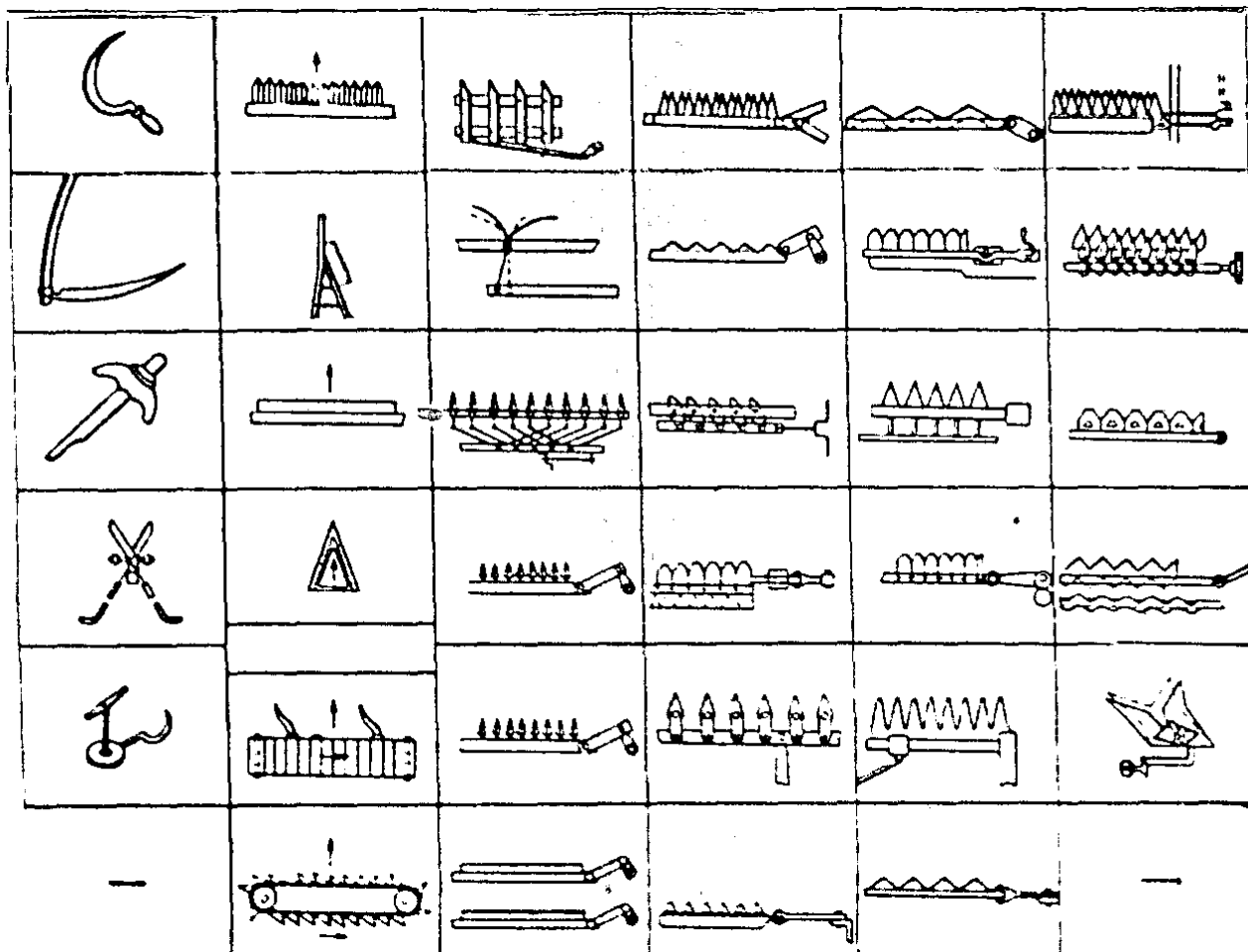
a — баланд ўрадиган; *б* — паст ўрадиган; *в* — ўрта баландликда ўрадиган;
/—сегментлар дастаси; 2 — сегмент; 3 — бармоқ.

Сегмент бармоқли ўриш апаратининг кўндаланг кесими:
7 — сегмент; 2 — сегментлар дастаси; 3 — бармоқ; 4 — бармоқнинг
ўрнатма тиғи; 5 — қисқич.

Ротацион типдаги қирқиш аппаратлари схемаси жадвали
(XIX аср биринчи ярми)

Илгарилама қайтма ҳаракатланиб ишлаш принципидаги қирқиш аппаратлари схемаси жадвали (XIX аср биринчи ярми)

Икки пичоқли қирқиш аппарати кўрсаткичлари

Вариантлар	Машиналар баланс қиймати, сўм	Транспорт олиб юриш харажатлари (8%),сум	Сақлаш ва монтаж қилиш харажатлари (11%),сум	Капитал хараж атлар, сўм
Икки сегментли	2200000	1760000	2420000	26180000
Сегмент- бармоқли	2800000	224000	308000	3332000

Техник-иқтисодий кўрсаткичлари

№	Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Кўрсаткичлари	
			Эски вариант	Янги вариант
1	Капитал қўйилмалар	Сўм	3332000	2618000
2	1 га майдонда ўт ўриш харажатлари	Сўм/га	16685	11499,7
3	Умумий фойдаланиш харажатлари	Сўм	11679800	8049800
	шу жумладан:			
	а) иш хақи харажатлари	Сўм	468000	468000
	б) амортизация ажратмалари	Сўм	308000	242000
	в) жорий таъмирлаш ва техник қаров харажатлари	Сўм	392000	308000
	г) ёқилги харажатлари	Сўм	945000	630000
	д) бошқа харажатлар	Сўм	1061800	731800
4	Йиллик иқтисодий самара	Сўм	-	3629710
5	Капитал қўйилмаларни қоплаш муддати	Йил	-	0,72

ХУЛОСА ВА ТАКЛИФЛАР

1. Мавжуд икки пичоғли қирқиш аппаратлари кўк массани озуқага ўришда кесилгандан сўнг катта поя қисмини қолдиради, яъни баланд ўради, агар ётган пояларни ҳисобга оладиган бўлсак 25 % гача массаси қолади.

Юқори тезликда бундай машиналар агротехник талабларни бажармайди.

2. Таклиф этилаётган ўриш аппарати қирқиш аппарати агротехник талабларга кўра жавоб бериши ва поя баландлиги ва тозалиги бўйича сезиларли яхши кўрсаткичларни таъминлайди.

3. Йиллик иқтисодий самара 3629710 сўмни, капитал қўйилмаларни қоплаш муддати 0,72 йилни ташкил қилади.

4. Иш ҳаёт фаолияти хавфсизлиги ва атроф мухит муҳофазаси қисмлари билан тўлдирилган ва хулоса ишлаб чиқилган.

ЭЪТИБОРИНГИЗ
УЧУН
РАХМАТ!

